

Restaurering av Fort Nigtevecht i utkanten av Amsterdam gir meningsfylt arbeid til ungdom med problemer. Fortet er ett av 42 som står på UNESCOs verdensarvliste.

FOTO: ALEXANDER SENGER, STIFTELSEN HERSTELLING

På rett kjøøl med ros og sterk ledelse

I Amsterdam jobber **ARBEIDSLEDIG UNGDOM** med sammensatte vansker hver dag med ett klart mål: Å få livet på rett kjøøl igjen.

AMSTERDAM

Minibussen kjører slalåm mellom sølepytter på den humpete grusveien. Etter enda en skarp sving ligger tunet foran oss, med bolighus, en enorm låve og en betongmur i en skråning: Et 100 år gammelt fort.

Ute av bilen slår stillheten mot oss. Hammerslagene er bakgrunnslyder til fuglekvisper. En kilometer unna skimtes nabogårdene. Og det bare 15 minutters kjøretid fra hovedstaden Amsterdam.

- Disse guttene må isoleres fra impulser i byene, sier Nico Lammers, avdelingsleder hos Stiftelsen Herstelling.

- Når de er utenfor sine vante omgivelser, borte fra andre mennesker, bråk og larm, er det lettere for dem å konsentrere seg

DISIPLIN

Det viktigste har alltid vært å sørge for at de unge møter opp

Henk Kerzaan,
veileder

om arbeidet, og lettere for oss å nå fram med det vi vil formidle.

Mange problemer

For 20 år siden var det mange unge i Amsterdam som gikk fra skole til trygd. Løsningen var å organisere subsidierte arbeidsplasser i ulike offentlige virksomheter.

En stor gruppe trengte mer veiledning. De hadde problemer med blant annet bolig, familie, kriminalitet, rus og manglende språkkunnskaper. Nettopp denne målgruppen utgjør deltakerne til Herstelling i dag: Unge på trygd, uten avsluttet skolegang og som ofte har vært i kontakt med politiet og rettsapparatet.

Henk Kerzaan, den første veilederen ved starten for 15 år siden, har i dag ansvaret for å utvikle metodikken de jobber ut fra.

- Det viktigste har alltid vært å sørge for at de unge møter opp. Det er første tegnet på at de er motiverte. Fra første dag deltar de på arbeidsplassen i et prosjekt som varer fra seks til ni måneder.

Arbeidslederen sentral

I veiledningen dreier alt seg om

arbeidslederen. Dette er gjerne en litt eldre arbeidstaker med yrkeserfaring som snekker, murer, maler eller sveiser, og som er spesielt innstilt på å utvikle sosiale egenskaper hos deltakerne.

- Det kan gå ganske tøft for seg, og de unge kan være aggressive i både språk og oppførsel, forklarer Kerzaan.

Måler framgang

- Hvis en deltaker er anspent, kan arbeidslederen ta en malerkost og jobbe ved siden av vedkommende et par timer. I mellomtiden spør han hvordan det går hjemme og gir ulike råd. Deltakerne trenger et mer realistisk selvilde og får tilbakemeldinger på godt og vondt. Minst ett kompliment om dagen er målet, sier Kerzaan.

Framgangen blir registrert i samtale med en konsulent annen hver uke etter faste kriterier som oppførsel, sosiale egenskaper, arbeidsholdning og tekniske kunnskaper. Ved mangel på motivasjon eller brudd på reglene, kan en deltaker få kutt i trygden på opp til 100 prosent for én måned hele tre ganger. Denne

bestemmelsen er uunnværlig for motivasjonen.

Det er innen sosial kompetanse at Herstelling leverer sitt bidrag. Etter fullført program kan deltakerne begynne på betalte lærlingplasser med enklere sertifikater, men fortsatt uten fagbrev.

- Her lærer vi guttene å møte

presis, holde seg til avtalen, kunne motta ordre og å ta initiativ, sier avdelingsleder Lammers.

- Derfor er bedrifter veldig interessert i kandidater fra stiftelsen vår. De er omgjengelige og vet hva som forventes av dem.

JEANNET APPELO
INFO@DETALKAAMER.COM

PROSJEKT FOR ARBEIDSLØSE UNGE

- ♦ Stiftelsen **Herstelling** veileder arbeidsløs ungdom i Amsterdam. De unge er med på å restaurere 42 fort fra begynnelsen av 1900-tallet. Stiftelsen leverer arbeidskraft, mens fortene, med ulike eiere, betaler for materialene.
- ♦ Fortene står på UNESCOs verdensarvliste. Restaurering av kulturarv gir **goodwill fra samfunnet**, noe som igjen gir deltakerne økt selvspekt.
- ♦ Herstelling **samarbeider** tett med opplærings- og kunnskapsinstitutter i ulike bransjer.
- ♦ Hver sektor i næringslivet har sitt

eget utdannings- og utviklingsfond som brukes til å betale lærlingplasser. I tillegg stiller kommunen **sosiale betingelser og krav til leverandørene.**

♦ I 2012 sluttet 129 av de 204 som jobbet ved fortene med trygd. 41 prosent ble **økonomisk selvstendige**. For 22 prosents del ble det konkludert med at arbeid ikke var et realistisk mål.

♦ Totalt fullførte 647 deltakere ulike programmer ved Herstelling i 2012 og sluttet med trygd. Det **sparte kommunen for nesten 88 millioner kroner** det året.